

NOTAT

Dato: 4. september 2020
Sagsbeh.: jvmp/laug

Udlændingenævnets notat om praksis for meddelelse af opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen efter udlændingelovens § 33 b, stk. 1, nr. 1-5, og § 33 b, stk. 2, i forbindelse med klage indgivet til Udlændingenævnet over afslag på ægtefællesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1.

Ved lov nr. 821 af 9. juni 2020¹ er udlændingeloven blevet ændret. Muligheden for at meddele opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen i forbindelse med en klagesag i Udlændingenævnet er således nu lovreguleret i udlændingelovens § 33 b.

Dette notat erstatter således Udlændingenævnets notat af 28. november 2018 om Udlændingenævnets praksis for meddelelse af opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen efter udlændingelovens dagældende § 33, stk. 3, 4. pkt., i forbindelse med klage indgivet til Udlændingenævnet over afslag på førstegangsansøgning om ægtefællesammenføring.

1. Notatets anvendelsesområde

Ved ægtefællesammenføring forstås i dette notat alene familiesammenføring mellem ægtefæller eller samlevere efter reglerne i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, og hvor ansøgningen herom er indgivet til Udlændingestyrelsen i første instans.

Notatet beskriver således ikke de situationer, hvor der søges om opholdstilladelse som medfølgende ægtefælle eller samlever til en herboende udlænding, der har opholdstilladelse på baggrund af erhvervs- eller studieordningen m.v., og hvor ansøgningen herom er indgivet til Styrelsen for International Rekruttering og Integration i første instans.

¹ Lov om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og forskellige andre love (Forenkling af regler, herunder om klageadgangen til Udlændingenævnet og indrejseforbud, indførelse af en bagatelgrænse for tilbagebetaling af gebyr, præcisering af adgangen og ændring af kompetencen til at forlænge en udrejsefrist, opfølgning på evaluering af Danmarks anvendelse af Schengenreglerne om bl.a. tilbagesendelse og præcisering af rækkevidden af indrejseforbud omfattet af udsendelsesdirektivet m.v.)

Notatet beskriver endvidere kun de situationer, hvor Udlændingestyrelsen har meddelt et materielt afslag på ægtefællesammenføring, og således ikke de situationer, hvor Udlændingestyrelsen har afvist at behandle en ansøgning om ægtefællesammenføring, f.eks. fordi der ikke er betalt korrekt gebyr for indgivelsen af ansøgningen, eller fordi ansøgeren på ansøgningstidspunktet ikke opholdt sig lovligt i Danmark.

En afgørelse om opsættende virkning efter udlændingelovens § 33 b, stk. 2, 1. pkt., beror i alle tilfælde, herunder også i de situationer der ikke er beskrevet i nærværende notat, på en skønsmæssigt præget vurdering, og der foretages således i hvert enkelt tilfælde en konkret og individuel vurdering af sagens oplysninger, hvori også indgår en vurdering af Danmarks internationale forpligtelser.

2. Retsgrundlag

Det følger af udlændingelovens § 33, stk. 1, at en afgørelse eller beslutning, hvorved det meddeles en udlænding, at vedkommende i medfør af reglerne i kapitel 1 og 3-4 a ikke har ret til at opholde sig i landet, skal indeholde en frist for udrejse.

2.1. Opsættende virkning efter loven

Det følger af udlændingelovens § 33 b, stk. 1, nr. 1, at der tillægges opsættende virkning ved afgørelser som nævnt i § 33, stk. 1, der påklages inden 7 dage efter, at afgørelsen er meddelt udlændingen, hvis den pågældende enten er omfattet af EU-reglerne, jf. dog stk. 2, 2. pkt., er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet eller hidtil har haft opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold her i landet. Opsættende virkning kan dog nægtes, hvis ganske særlige grunde taler derfor.

Opsættende virkning efter loven i familiesammenføringsager vil kun være relevant ved nægtelse af forlængelse, inddragelse og bortfald, hvorfor det ikke er behandlet yderligere i nærværende notat, der omhandler førstegangsansøgninger.

2.2. Opsættende virkning efter omstændighederne

Det følger af udlændingelovens § 33 b, stk. 2, at en klage over en afgørelse, der ikke er omfattet af stk. 1 eller § 53 a, stk. 2, 4. pkt., kun kan tillægges opsættende virkning, hvis særlige grunde taler derfor.

Det fremgår af lovforslag nr. 189 fremsat den 5. maj 2020, side 197, at der eksempelvis kan meddeles opsættende virkning efter omstændighederne ved klager til Udlændingenævnet over afslag på forlængelse eller inddragelse af en opholdstilladelse givet med henblik på midlertidigt ophold til en udlænding, der er familiesammenført til en udlænding, der er meddelt asyl og har en verserende klagesag vedrørende afslag på forlængelse eller inddragelse hos Flygtningenævnet.

Nedenfor redegøres der for Udlændingenævnets praksis for, hvornår klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afslag på ægtefællesammenføring kan tillægges opsættende virkning efter udlændingelovens § 33 b, stk. 2.

3. Praksis for spørgsmålet om opsættende virkning i forbindelse med indgivelse af klage over afslag på ægtefællesammenføring, jf. udlændingelovens § 33 b, stk. 2

Udlændingenævnet tillægger en klage over afslag på ægtefællesammenføring opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 33 b, stk. 2, hvis Danmarks internationale forpligtelser kan tilsige det, hvis ganske særlige grunde taler derfor, herunder for eksempel hvis den påklagede afgørelse forekommer åbenbart urigtig på baggrund af de oplysninger, der fremgår af klagen, eller hvis den pågældende udlænding (eller parrets herboende mindreårige fællesbarn) er alvorligt syg og af denne årsag ikke er i stand til at udrejse.

Udlændingenævnet tillægger endvidere som udgangspunkt, jf. udlændingelovens § 33 b, stk. 2, en klage over ægtefællesammenføring opsættende virkning, når den herboende ægtefælle er flygtning med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 eller 2, eller § 8, stk. 1-3, eller har midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3, og såfremt det samtidig er første gang, at parret har fået realitetsbehandlet en klage over et afslag på ægtefællesammenføring af Udlændingenævnet.

Hvis ansøgeren er statsborger i et europæisk land² eller har opholdstilladelse i et europæisk land, tillægger Udlændingenævnet dog som udgangspunkt ikke en klage opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre der foreligger ganske særlige grunde, som taler derfor.

² Ved europæiske lande/Europa forstås følgende lande: Albanien, Andorra, Belgien, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Hviderusland, Irland, Island, Italien, Kosovo, Kroatien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Makedonien, Malta, Moldova, Monaco, Montenegro, Nederlandene, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, San Marino, Schweiz, Serbien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet, Tyrkiet, Tyskland, Ukraine, Ungarn, Vatikanstaten samt Østrig.

Hvis den herboende ægtefælle ikke er statsborger i et europæisk land, og den pågældende er anerkendt som flygtning i Danmark, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1 eller 2, eller § 8, stk. 1-3, eller har midlertidig beskyttelsesstatus, jf. udlændingelovens § 7, stk. 3, og ansøgeren er statsborger i eller har opholdstilladelse i et europæisk land, vil Udlændingenævnet således heller ikke tillægge en klage opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre der foreligger andre særlige grunde, som taler herfor.

Hvis den herboende ægtefælle er statsborger i et europæisk land, og den pågældende er anerkendt som flygtning i Danmark, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1 eller 2, eller § 8, stk. 1-3, eller har midlertidig beskyttelsesstatus, jf. udlændingelovens § 7, stk. 3, og ansøgeren er statsborger i eller har opholdstilladelse i det samme europæiske land som den herboende ægtefælle, vil Udlændingenævnet heller ikke tillægge en klage opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, såfremt Udlændingestyrelsens Center for Asyl har udtalt, at den herboende ægtefælle ikke risikerer asylrelevant forfølgelse ved en tilbagevenden til sit og ansøgerens hjemland. Udlændingenævnet tillægger dog klagen opsættende virkning, hvis der foreligger andre særlige grunde, som taler for at tillægge klagen opsættende virkning.

Udlændingenævnet tillægger desuden som udgangspunkt, jf. udlændingelovens § 33 b, stk. 2, en klage over ægtefællesammenføring opsættende virkning, når ansøgeren og den herboende ægtefælle har et eller flere fællesbørn, der opholder sig her i Danmark, og når ansøgeren kommer fra et land uden for Europa, såfremt det samtidig er første gang, at parret har fået realitetsbehandlet en klage over et afslag på ægtefællesammenføring af Udlændingenævnet. Dette gælder også, selv om ansøgeren tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark, såfremt ansøgeren ikke tidligere har fået realitetsbehandlet en klage over et afslag på ægtefællesammenføring af Udlændingenævnet. Som undtagelse hertil gælder dog den situation, hvor ansøgeren samtidig har en opholdstilladelse i et andet europæisk land, idet der i denne situation som udgangspunkt meddeles afslag på opsættende virkning.

Hvis parret tidligere har fået behandlet og afgjort en klage over et afslag på ægtefællesammenføring, tillægger Udlændingenævnet som udgangspunkt ikke en klage opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre der foreligger ganske særlige grunde, som taler herfor, uanset at begrundelsen for det tidligere afslag på ægtefællesammenføring er forskellig fra det afslag på ægtefællesammenføring, der efterfølgende påklages til Udlændingenævnet. En sådan særlig grund kan for eksempel være, at der er forløbet meget lang tid siden det første materielle afslag.

Udlændingenævnet tillægger dog som udgangspunkt, jf. udlændingelovens § 33 b, stk. 2, en klage over afslag på ægtefællesammenføring opsættende virkning, når et par for første gang har

klaget til Udlændingenævnet over et afslag på ægtefællesammenføring, og Udlændingenævnet under klagesagens behandling hjemviser sagen eller omgør Udlændingestyrelsens afgørelse, og Udlændingestyrelsen herefter på ny meddeler parret afslag på ægtefællesammenføring, og afgørelsen på ny påklages til Udlændingenævnet, idet sagen i denne situation ikke kan siges at være endeligt afgjort.

Der er ikke i det ovenstående tale om en udtømmende opregning af tilfælde, hvor der kan meddeles opsættende virkning i ægtefællesammenføringssager.

Meddelelsen af opsættende virkning vil samtidig forudsætte, at der ikke er væsentlige modhensyn, der taler herimod, herunder for eksempel hensyn til ordre public. Væsentlige modhensyn vil for eksempel kunne være, hvis ansøgeren er udvist af Danmark med indrejseforbud.

En klage over et afslag på en førstegangsansøgning om ægtefællesammenføring, hvor der er meddelt afslag med henvisning til, at der er formodning for tvangsægteskab, jf. udlændingelovens § 9, stk. 11, formodning for proformaægteskab, jf. udlændingelovens § 9, stk. 12, eller hvor den herboende ægtefælle er dømt for vold mod en tidligere ægtefælle, jf. udlændingelovens § 9, stk. 13, vil ej heller som altovervejende udgangspunkt blive tillagt opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 33 b, stk. 2.

Udlændingenævnets afgørelse om opsættende virkning i ægtefællesammenføringssager vil i alle tilfælde blive truffet på baggrund af en konkret og individuel vurdering af de oplysninger, der foreligger ved klagens modtagelse, herunder Udlændingestyrelsens afgørelse, og det, der anføres i klagen. Der er således tale om en umiddelbar vurdering af en sags omstændigheder i forhold til, om en ansøger kan opholde sig i Danmark under Udlændingenævnets behandling af sagen. Det kan ikke fra Udlændingenævnets vurdering af spørgsmålet om opsættende virkning konkluderes, hvilken realitetsafgørelse Udlændingenævnet senere måtte træffe i selve sagen.

Udlændingenævnets praksis for meddelelse af opsættende virkning i ægtefællesammenføring vil endvidere blive vurderet uafhængigt af, om Udlændingenævnet senere vil kunne forventes at træffe afgørelse på et skriftligt eller mundtligt nævn. Såfremt det bliver besluttet, at en klagesag skal behandles på et mundtligt nævnsmøde, jf. Udlændingenævnets forretningsordens § 31, stk. 2, kan dette således ikke i sig selv føre til, at en klage over afslag på ægtefællesammenføring på klagetidspunktet eller senere under sagens behandling tillægges opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 33 b, stk. 2.